Tündérkert
Családi Bölcsőde

II.

SZAKMAI PROGRAMJA

Családi bölcsőde neve: Tündérkert Családi Bölcsőde II.

Címe: 1145 Budapest, Torontál utca 35.

Nyitvatartás: H-P 8.00-13.00-ig

Ellátási terület: Országos

Férőhelyszám: 8 fő

Szolgáltatást nyújtó személy (tanúsítványos)**:** Almádi Gabriella

Telefon: 06-20/9838-979

E-mail: tunderbolcsi@gmail.com

Honlap: www.tunderbolcsi.com

Fenntartó neve: Csupa Szív Nonprofit Kft.

Székhely: 1145 Budapest, Torontál u. 35.

Képviselője: Almádi Gabriella

E-mail: tunderbolcsi@gmail.com

Telefon szám: 06-20/980-6088

Szakmai program készítőjének neve: Almádi Gabriella

Szakmai program érvényességi ideje: 3 év (a működési engedély kiállításának napjától)

A szakmai program készítésének dátuma: 2022.12.15.

Tartalomjegyzék:

Tartalomjegyzék **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI 5

A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI 6

Szakmai céljaink: 6

Feladata: 6

A bölcsődei nevelés –gondozás alapelvei: 7

A család rendszerszemléletű megközelítése: 7

A nevelés és gondozás egységének elve: 7

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete: 8

A gyermeki személyiség tiszteletének elve: 8

Az egyéni bánásmód elve: 9

A fokozatosság megvalósulásának elve: 10

Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve: 10

Az egységes nevelő hatások elve: 10

Gondozási helyzetek kiemelt jelentőségének elve: 11

A gyermek kompetencia késztetésének támogatása: 11

A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT SZOLGÁLTATÁS ELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA 12

Egészséges testi fejlődés elősegítése 12

Családi bölcsődei étkeztetés 12

Higiénés szabályok betartása: 13

Prevenció: 14

Levegőzés: 14

Személyiségfejlesztés: 14

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok: 15

Környezeti nevelés: 15

Ismeretek bővítése elméleti szinten: 15

Ismeretek bővítése gyakorlati szinten: 16

A CSALÁDI BÖLCSŐDE ÉLETÉNEK MEGSZERVEZÉSI ELVEI 16

A családi bölcsődei felvétel rendje: 16

Finanszírozás, térítési díj: 16

Beszoktatás menete és ideje: 16

Szülők tájékoztatásának formái: 17

CSALÁDI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI: 17

Kvalitások: 19

Képzés, továbbképzés: 19

Önképzés: 19

Tárgyi feltételek: 19

AZ INTÉZMÉNYEN BELÜL ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS 20
Kapcsolattartás gyermekorvossal, védőnővel: 21
Kapcsolattartás a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályának munkatársával: 21
Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal: 21
Gyermekvédelmi program: 21
AZ ELLÁTÁS, GONDOZÁS-NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA: 22
Játék: 22
Mozgás: 22
Vers, mese: 23
Mondóka, ének, zene: 23
NAPIREND MEGSZERVEZÉSE: 24
Napirend: 24
Ünnepeink: 25
A CSALÁDI BÖLCSŐDE NYITVATARTÁSA: 25
SZEMÉLYISÉGI JOGOK VÉDELME: 25
A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok: 26
A családi bölcsőde szolgáltatás jogi szabályozása 26
Panaszjog gyakorlása 27
A családi bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek: 27

AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Jelenleg kerületünk bölcsődei ellátási kapacitása nem tudja kielégíteni a helyi igényeket és a terület ellátottsági aránya a 3 év alatti kisgyermekek vonatkozásában elmarad a tervezett és elérendő – Barcelonai Egyezmény – 33%-tól, jelenleg 16,8% értéket mutat.

Bölcsődei ellátást biztosítunk 1 éves kortól óvodakötelezett korig, elsősorban azon szülők gyermekei számára, akik munkát vállalnak, nappali rendszerű felsőoktatásban tanulmányt folytatnak. Másodsorban célcsoport-tagoknak tekintjük azon szülők gyermekeit, akik számára a Gyvt. 41.§ (1)-(2) bekezdései szerint szükséges megszervezni a kisgyermekek bölcsődei ellátását.
Célcsoportnak tekintjük elsősorban az egészséges fejlődésű, családban nevelkedő kisgyermekeket.

Az 1 évet betöltött kisgyermek nyitott a társas kapcsolatok kialakítására a korai szocializáció keretein belül, kortárs kisgyermek társaságban szívesen tevékenykedik, elsősorban édesanyjával együtt töltve a közösségekben tartózkodás idején az időt. Ebben az életkorban a beszéd indulása elkezdődik, a stabil járás még kialakulóban van. A bölcsődei korosztály kis-tipegő és tipegő tagjairól beszélünk.
A családi bölcsőde ellátást igénybe vevő kisgyermekek ellátásból távozás idején várhatóan harmadik életévüket betöltik, ideális esetben minden óvodaérett állapothoz illeszkedő paraméternek megfelelnek.

Sok esetben a bölcsődei ellátást az édesanya ismételt munkába állása indokolja. Nyilvánvaló módon más okból is szükségessé válhat egy kisgyermek napközbeni ellátásának biztosítása.
A kisgyermek biztonságos közösségbe adaptálása feltétele a szülővel történő, fokozatosság elvét követő beszoktatás. A kisgyermekek általánosságban elmondhatóan könnyen alkalmazkodnak a változásokhoz. Néhányukat lenyűgöznek és magukkal ragadnak az újdonságok, mások inkább vágynak még az állandó szülői közelségre. Utóbbi esetben a beszoktatás nehézkesebb, esetlegesen több időt vehet igénybe.

Nyitvatartás:

A családi bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre történő utazás időtartamát. Ez alapján családi bölcsődénk nyitvatartási ideje: munkanapokon 8-13 óra. A nyitási idő előtt és után időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatás vehető igénybe, ezzel a nyitvatartást rugalmassá tesszük, lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők előre jelzett igénye esetén a nyitás előtt, illetve a zárás után időszakos gyermekfelügyelettel kiegészíthessék az alap

időintervallumot. Másfelől az egy kisgyermek egy napon a szolgáltatásban töltött ideje nem haladhatja meg a 12 órát. A minimális bölcsődei ellátási napi idő 4 óra hossza.

A családi bölcsődében nincsenek szünetek, mert igazodunk a szülők munkahelyeinek elvárásaihoz, és így akkor van lehetőségük a gyermekeikkel nyaralni menni, vagy pihenőket beiktatni, amikor a munkarendjük ezt lehetővé teszik. Pihenőnapokon és munkaszüneti napokon zárva tartunk.

A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

Szakmai céljaink:

Szolgáltatásunk alapkoncepciója a kölcsönös nyitottság, a bizalom, őszinte érdeklődés a családok és a családi bölcsőde között. Ezzel kezdődnek a gyermekek megismerése, a családi bölcsődei nevelésnek gondozásnak, a megtervezése. Olyan szolgáltatás működtetése a célunk, amely alapellátás keretében, alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermekek számára. A nevelés - gondozás célja a szeretetteljes biztonságot nyújtó, érzelmekben gazdag bölcsődei élet megszervezése, ahol a szakszerű nevelés - gondozás, családias, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermekek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket.

Specialitás:
A Tündérkert Családi Bölcsőde sajátossága, fő feladata, a zöld szemlélet kialakítása a gyermekekben, (szelektív szemétgyűjtés, komposztálás, növénytermesztés), a temészetközeliség megélése a mindennapokban. Megmutatni nekik hogyan lesz a magból növény, miként teremnek a gyümölcsök, bevonni őket, hogy láthassák a természet különleges körforgását. Saját kis kertükben ültethetnek, növényeket gondozhatnak, de az állatok megismerésére és elfogadására is nagy hangsúlyt fektetünk. A gyermekeket a Pikler-módszer elvei szerint gondozzuk, ami a gyermekek önállóságának elfogadására, a kölcsönös bizalom megteremtésére épít.

Feladata:

A családi bölcsőde a családban nevelkedő kisgyermekek nevelését és gondozását végzi 20 hetes kortól 3 éves korig. A családi bölcsődei nevelés - gondozás célja és feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése a fejlődés elősegítése.
Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte a bölcsődei nevelési - gondozási év végéig maradhat a családi bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 42§ (1) bekezdés értelmében amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a negyedik életévének betöltését kövező augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

A bölcsődei nevelés –gondozás alapelvei:

A család rendszerszemléletű megközelítése:

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Az interakciós mintákat kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

Így tehát alapelvünk a gyermekközpontú ellátás és a szülők igényeinek rugalmas megközelítése, de a gyermekek igényeinek figyelembevételével. Fontosnak tartjuk olyan komplex látásmód alkalmazását, amely a gyermeket és a családot egyaránt kiinduló pontnak tekinti.

Ezért az érkező kisgyermek és családjának megismerése alapkő a későbbi sikeres együttműködéshez. A szolgáltatás nyújtó folyamatos – napi szintű – kapcsolattartását is ennek kell alárendelnie.

A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

Ezen szemlélet családi bölcsődénkben nyújtott szolgáltatás keretében úgy valósul meg, hogy a családi bölcsőde szolgáltatás nyújtója mindennapi tevékenysége során figyelemmel kíséri a kisgyermekek állapotát, fejlődését, fejlődésük ütemét. Amennyiben a családi bölcsőde szolgáltatás nyújtója a normál fejlődéstől való eltérést, a fejlődésben jelentős megtorpanást/lemaradást észlel, akkor azt a fenntartóval egyeztetve jelzi a szülő számára és szükség esetén javaslatot tesz a megfelelő szakértő segítség igénybevételére (pl.: gyermekorvos, szakorvos, szakszolgálat/nevelési tanácsadó). Ha egy kisgyermek fejlődésében olyan eltérés, lemaradás, jelentős megtorpanás tapasztalható, amely kialakult állapot javításához és a kisgyermek (és közvetve másodsorban a család) ezen körülményében való megsegítéséhez korai fejlesztés/szakember segítsége szükséges, akkor a kisgyermek jövőbeli fejlődése és a hátrány leküzdése érdekében a mihamarabbi korai fejlesztésbe/ellátásba való bevonása kritikus fontossággal bír.

A nevelés és gondozás egységének elve:

A nevelés és gondozás elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Ezért a kisgyermekek minden tevékenységében úgy veszünk részt, úgy végezzük a gondozási műveleteket, hogy ezekben a helyzetekben a szolgáltatás nyújtó neveljen is,

ne csak gondozzon. Pl.: a mindennapi tevékenységeket mondókákkal, dallal jelzi, kíséri a szolgáltatás nyújtó; az étkezés nemcsak az élelemmel ellátásról szól, hanem szokásmintát nyújt, közben ismeretet is átad (az ételek megnevezése, küllemi jellemzése, az étel származása, az érzékelés fejlesztése).

A családi nevelés elsődlegességének tisztelete:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A családi bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében-gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Mindezek értelmében fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a családi bölcsőde életébe.

Ennek érdekében a családi bölcsődében a szolgáltatás nyújtó, az ellátott kisgyermek és a család harmonikus kapcsolatának kialakítása és megtartása a szolgáltatás alapja, mely során a szolgáltatás nyújtónak és minden dolgozónak tiszteletben kell tartania az ellátott kisgyermek családját. Ahhoz, hogy a kisgyermekek harmonikusan fejlődjenek elengedhetetlen a szülőkkel való kölcsönös, őszinte, hiteles közös nevelés, gondozás összehangolása.
Tiszteletben tartjuk a család és a szülők kompetenciáit, lehetőség szerint támogatjuk őket, szülői szerepükben.

A gyermeki személyiség tiszteletének elve:

A gyermeket, mint fejlődő személyiséget a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítség igénye miatt különleges védelem illeti meg. A családi bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

A családi bölcsődében folyó munkát úgy kell az itt dolgozóknak elvégezniük, úgy kell a napi feladatokat ellátniuk és a kisgyermekekkel oly módon kell bánniuk, hogy mindeközben tartsák tiszteletben a kisgyermek kompetenciáját és személyiségét. Lehetőleg minden körülmények között törekszünk a kisgyermek önálló tevékenységének segítésére, nem sürgetve, türelemmel, időt szánva az adott feladatra/az adott tevékenység a gyermek igénye szerinti ismétlésekre.

Mintát nyújtunk a nehézségek megoldásához, az együttélés szabályainak elfogadásában számítunk belátási képességükre, együttműködésére. Csak erőszakmentes nevelési eszközöket használunk, ha a gyermek viselkedése gondot okoz, akkor a beavatkozások, utasítások a helyzet rendezését szolgálják olyan módon, hogy a gyermek tudja viselkedése milyen gondot okozott, de nincs szó egész személyisége elutasításáról. A fegyelmezés főként indirekt módon történik, a gyermek kompetenciáját figyelembe véve, a helyes viselkedés elsajátítására ösztönző mintával, napirenddel, a testi, lelki szükségletei kielégítési lehetőségek biztosításával. Természetesen a gyermeket veszélyeztető helyzetekben a viselkedés módosítása érdekében azonnal beavatkozunk, illetve élünk az utasítás, a közvetlen irányítás eszközeivel.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe:
A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

Ezen elvnek megfelelő gyakorlat érdekében a családi bölcsődében dolgozókat továbbképzésekre delegáljuk, támogatjuk őket abban, hogy szakmai rendezvényeken vehessenek rész.

Az egyéni bánásmód elve:

A gyermek fejlődésének alapvető feltétele a felnőtt őszinte érdeklődő, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség biztosítása az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A gondozó meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését.
Fontos, hogy a családi bölcsődébe járó kisgyermek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik akkor is, ha több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, ha a sajátos nevelési igényű, ha viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A gondozó elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, nemzetiségi/ etnikai, kulturális ....stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését, segíti a saját és a más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

A családi bölcsődében a munkatársaink és a kisgyermekek kapcsolatának megingathatatlan alapköve az értő figyelem mindig, minden körülmények között. Mint ahogyan a felnőttek sem egyformák és minden napunkat sem egyforma minőségben éljük meg, így ezt el kell fogadnunk a kisgyermekekre vonatkozóan is. A szolgáltatás nyújtó sohasem minősítheti, bírálhatja az ellátott kisgyermeket, a kisgyermek családját annak nemzetiségi, vallási hovatartozása okán, a család anyagi/szociális helyzete okán.

A biztonság és a stabilitás elve:
A gyermek személyi, - és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását. A biztonság nyújtása természetszerűleg magában foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Annak érdekében, hogy ez az elv a családi bölcsődében megvalósulhasson a tárgyi környezet állandósága mellett törekszünk a szakmai programunkban meghatározott napirendünk követésére. A beszoktatást, új tevékenységek, szokások bevezetését kizárólag a fokozatosság elvének betartásával végezzük, egyben törekszünk arra, hogy ily módon a gyermek biztonságérzete a beszoktatás alatt kialakuljon, új tevékenység vagy szokás bevezetésekor pedig ne sérüljön, stabil maradjon. Továbbá fenntartóként törekszünk a családi bölcsőde dolgozóinak állandóságára, hosszútávon számítunk magas színvonalon végzett munkájukra.

A fokozatosság megvalósulásának elve:

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Családi bölcsődénkben minden új dolog – tevékenység, tárgyi környezet változtatása, új étel, új ízek, új szokások – bevezetése csakis fokozatos módon történhet. A bevezetés előtt a szülőket is tájékoztatjuk. A bevezetés során szintén informáljuk a szülőket. A kisgyermekek számára biztosítjuk az egyéni ütemben való alkalmazkodás lehetőségét.

Az aktivitás, az önállósulás segítésének elve:

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A biztonságos és tevékenységre motiváló személyi és tárgyi környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek meghallgatása, véleményének figyelembevétele, a kompetenciájának megfelelő mértékű döntési lehetőség biztosítása a bölcsődei nevelésgondozás egyik kiemelt feladata. A gondozó az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítésével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával segíti a tanulást.

Mint ahogyan azt már korábban e fejezetben kifejtettem, a szolgáltatás nyújtó, munkatársaink mindenkor elfogadáson alapuló, türelmes módon segítik a kisgyermekek minél önállóbb tevékenységét. A családi bölcsődében a szakmai programunkban meghatározott minden tevékenységhez elegendő hellyel, a szükséges tárgyi feltételekkel, eszközökkel rendelkezünk.

Az egységes nevelő hatások elve:

A nevelés értékközvetítés és értékteremtés egyben. Eredményessége érdekében fontos, hogy a gyermekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő különbség tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, a kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő fizikai és érzelmi biztonság és szeretetteljes gondoskodás nyújtásában, öntevékenységének biztosításában egyetértsenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

A családi bölcsődében munkatársaink neveléssel-gondozással kapcsolatos alapelvei azonosak, törekszünk arra, hogy ezek egységen módokon (attitűd, verbális és non verbális kommunikáció, kontaktus) nyilvánuljanak meg a kisgyermekek ellátása során.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentőségének elve:

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.
A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

Ahogyan azt már a gondozás és nevelés egysége szakaszban bemutattam, a kisgyermekek minden tevékenységében úgy veszünk részt, úgy végezzük a gondozási műveleteket, hogy ezekben a helyzetekben a szolgáltatás nyújtó neveljen is, ne csak gondozzon. Pl.: a mindennapi tevékenységeket mondókákkal, dallal jelzi, kíséri a szolgáltatás nyújtó; az étkezés nemcsak az élelemmel ellátásról szól, hanem szokásmintát nyújt, közben ismeretet is átad (az ételek megnevezése, küllemi jellemzése, az étel származása, az érzékelés fejlesztése).

A gyermek kompetencia késztetésének támogatása:

Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ez által az egész élten át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapját.

A családi bölcsődei nevelés - gondozásnak a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartására kell irányulnia. Tájékozódunk minden kisgyermek otthoni helyzetéről. Családlátogatás, a szülővel történő beszélgetések, a gyermekjóléti szolgálat szakembereivel fenntartott folyamatos kapcsolat biztosítja a fenti elv érvényesülését. Tiszteletben tartjuk a gyermeki személyiséget, a gyermek önmagában képtelen megvédeni magát és érdekeit. A védtelensége miatt illeti meg a sajátos különleges védelem.

A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT SZOLGÁLTATÁS ELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

Programunk alapja a családi nevelés, a 1-3 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének kibontakoztatásának elősegítése. Fejlődjön a gyermek testi, lelki, értelmi érettség terén, váljon alkalmassá az óvodai életre.

A családi házas ingatlanban biztosítottak a családi bölcsőde szükséges helyiségei, csoportszoba és kiszolgáló helyiségek. A csoportszoba nagysága megfelel a jogszabályi előírásoknak, azaz eléri a $3m^2$/kisgyermek hasznos alapterület méretet.
A bútorokat úgy helyezzük el és oly módon rögzítjük, hogy azok ne legyenek baleset veszélyesek. A játékokat, tevékenységekhez használt eszközöket úgy helyezzük el, hogy azok elérhetőek legyenek a kisgyermekek számára könnyen és balesetveszély nélkül.
A tárgyi eszközös összetétele megfelel a rendeleti előírásoknak. Kiválasztáskor alapelv a magas minőség, lehetőleg többfunkciós használat, szabványossági megfelelés.

Egészséges testi fejlődés elősegítése

Családi bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészségkulturáltsági szintjének szükség/korosztálynak megfelelő szerinti emelése, valamint a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása az ezt segítő szokások kialakításával. Szolgáltatásunk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást.

<u>Egészséges táplálkozás biztosítjuk</u>

- a kornak megfelelő ételeket biztosítjuk
- a nyugodt légkört biztosítjuk
- a megfelelő időt biztosítjuk
- a gyermek számára saját helyet az étkezésnél.

Családi bölcsődei étkeztetés

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés. Az utóbbi évtized tapasztalatai egyértelművé tették, hogy a táplálkozás és az egészség összefügg egymással.
Tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, és az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Ezért az egészséges életmódra nevelésnek már bölcsődés korban el kell kezdődnie. Ennek egyik fontos része az, hogy az étkeztetésben az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében kielégítse a gyermeke energia-és tápanyagigényét, illetve a felkínált, étrendet alkotó enni, innivalókon keresztül a gyermekek megismerhessék a korszerű

táplálkozás alkotóelemeit. A családi bölcsődei élelmezés során a mai csecsemő-és kisgyermek-táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék
1. mennyiségileg elegendő és minőségileg helyes összetételű,
2. a biztonságos, a higiénés követelményeknek megfelelő,
3. megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített és élvezhető legyen.
Ezen felül az étlaptervezés során figyelembe kell venni a változatosságot, az idényszerűséget.

Reggeli: Kenyérféle, péksütemény felváltva, barna vagy rozsos, vagy fehér pékáru. Komplett fehérjeforrást tartalmazó húskészítmények, szendvicskrémek. Tej-tejes ital, savanyított tejtermékek: kefír, joghurt, szezonális zöldségek.

Tízórai: Idénygyümölcs, folyadéknak víz, tea (édesítő nélkül).

Ebéd: Változatos, szezonális gyümölcsök, zöldségfélék párolással, habarással változatosan elkészítve, sűrítés: habarás, burgonyával. Rakott csőben sültek, töltött ételek. Feltét: fehér húsok (baromfihús) enyhe fűszerezés, szálkamentes tengeri hal. Tartalmas húsos leves, heti egy alkalommal.

A napi 4x-i étkezést ételszállító cég biztosítja. Az étlapot az életkornak megfelelő élelmezési ajánlás figyelembevételével tervezik meg.
Az ételszállító cégnek a kisgyermekek étkeztetésére érvényes jogosultsággal kell rendelkeznie és az ellátotti korcsoportnak mindenkor megfelelő élelmet kell szállítani, légyen szó akár 12 hónapos, akár 3 éves kisgyermekről.
Továbbá annak érdekében, hogy táplálék-érzékeny, esetlegesen allergiás kisgyermekről is tudjunk gondoskodni, elvárásunk, hogy a beszállító biztosítson igény esetén diétás élelmezést is.
Mindezek mellett alkalmanként, különösen hagyományos programelemek megvalósításakor, fenntartjuk annak a lehetőségét, hogy saját konyhánkon mi magunk készítjük el a gyermekek ételeit (sütünk – főzünk). Konyhánkat ennek megfelelően szereljük fel.
Ezzel azt a veszélyt is kiküszöböljük, hogyha váratlan okból a beszállító nem tud teljesíteni, akkor helyben – átmenetileg – megoldható az élelmezés biztosítása saját teljesítésben is.

Higiénés szabályok betartása:

• főétkezések előtti kézmosás,
• papír zsebkendő, szalvéta használata,
• fürdőszoba gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pólyázó asztal, bili, WC, kézi fertőtlenítése,
• a csoportszoba gyakori szellőztetése,
• havi 1 alkalommal, ill. szükség esetén, soron kívüli játékmosás, -fertőtlenítés,
• napi, heti, ill. szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
• havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
• kéthetente, ill. szükség esetén. soron kívüli ágyneműcsere,
• heti, ill. soron kívüli törölközőcsere.

Prevenció:

• vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcsfogyasztása,
• gyermekfogászat: cukorfogyasztás minimalizálása, rágásra nevelés, víz fogyasztása,
• kínálással a vízfogyasztás ösztönzése, növelése.

Levegőzés:

• időpontja, mértéke az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van megválasztva, de lehetőség szerint az idő nagy részét a szabadban töltjük. Tavasztól őszig az egész napot a kertben töltjük, de a hűvösebb időjárás beköszöntével is minimum, naponta egy órát levegőn vannak a gyerekek. Az altatás is kint történik, fedett teraszunkon alszanak a gyerekek kora tavasztól decemberig (max. -5 fokig).
• kánikulában, esőben, erős havazáskor, nagy erejű szélben, sűrű ködben, szmogriadó esetén mellőzzük!

Személyiségfejlesztés:

A személyiségfejlesztés célja a családi bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiség formáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel történik. A családi bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszik a gyermeket a tanulásra.
A kötetlenség, szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétűtevékenység biztosításával
- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése
- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés
- önállósági törekvések segítése, az ezt biztosító feltételek megteremtése
- alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése
- szociális és individuális értékek közvetítése, a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése
- kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása
- sikerélményhez való juttatás
- kudarcok megelőzése.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek a beilleszkedési nehézségek korai felismerése, és ezek korrigálása megfelelő segítséggel.
Fontos, hogy a beilleszkedési problémáknak ne csak a kirívó magatartással párosuló eseteit vegyük észre, hanem azokat is, mikor egy gyermek a közösség peremhelyzetű tagjává kezd válni, nem vesz részt a közösség életében. Ezek korrigálása fontos és nehéz feladat.

- az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása
- következetesség
- a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötetlenség között
- a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérettel
- közös célok kitűzése
- közös alkotások, játékok megszervezése
- különleges alkalmak, színes programok biztosítása, ahol a közösség tagjai a „szürke" hétköznapokból kilépve lehetnek együtt.

Környezeti nevelés:

- környezet tisztántartása, ápolása
- személyes higiénia, test higiénia, tisztálkodási igény kialakítása
- pszichoszomatikus kondíció
- akaratfejlesztés, stresszt tűrőképesség növelése
- a konfliktusos szituációk kezelése,
- tűrőképesség növelése
- pozitív/optimizmusa szemlélet
- egészséges életmódra nevelés,
- amely tudatossá teszi a megfelelő magatartási formákat mikrokörnyezet értékrendjének kialakítása,
- amely segíti az előbbi magatartásforma kiválasztását
- egészséges életmód választásához szükséges lehetőségek biztosítása.

Ismeretek bővítése elméleti szinten:

- állatok, növények megismertetése
- időjárás megismertetése
- évszakok jellemzőinek megismertetése
- járművek megismertetése.

Ismeretek bővítése gyakorlati szinten:

- növények megfigyelése,
- levelek és termések gyűjtése, játék ezekkel
- állatok megismerése, simogatása
- az időjárás megtapasztalása
- évszakok jellemzőinek megtapasztalása
- járművek megfigyelése
- anyagok megismerése, velük való tevékenykedés

A CSALÁDI BÖLCSŐDE ÉLETÉNEK MEGSZERVEZÉSI ELVEI

A családi bölcsődei felvétel rendje:

A családi bölcsődében előjegyzésre nincs lehetőség. A családi bölcsőde 1 – 3 éves korig fogad gyermekeket. A jelentkezés folyamatos, a felvétel a jelentkezések sorrendjében történik. Beiratkozásnál a szülő kötelezi magát a gyermek nevét, születési adatait, lakcímét, és a szülő elérhetőségeit a bölcsőde rendelkezésére bocsátani.

Finanszírozás, térítési díj:

a. Állami normatíva
b. Szülők anyagi hozzájárulása

A családi bölcsődei ellátás térítésköteles. A térítési díjat a szolgáltatás fenntartójaként határozza meg.

Beszoktatás menete és ideje:

A beszoktatás terén a szülővel együtt történő, legalább kéthetes beszoktatásra törekszünk. Az anya vagy apa jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodást. A beszoktatás ideje alatt a szülőknek és a gyermekeknek lehetősége van arra, hogy megismerhesse a családi bölcsődében dolgozókat, a szokásokat, kialakuljon az együttműködő, kölcsönös bizalmi viszony a család és a bölcsőde között.
A beszoktatás kezdeti szakaszában a gyermek édesanyjával vagy más gondviselőjével együtt tölt el rövidebb, hosszabb időt a bölcsődei csoportban. A gondozónő a gyermek reakcióit figyelembe véve veszi át az anyától a gondozási műveleteket. A kisgyermek és a gondozónő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a családi bölcsődei közösségbe, mérsékli az adaptáció során fellépő stressz reakciókat (sírás,

tiltakozás, szülőhöz való fokozott ragaszkodás stb.) A beszoktatás előre megtervezett beszoktatási ütemterv alapján történik. A beszoktatás ideje alatt a gondozók munkarendje úgy van kialakítva, hogy az anya bölcsődei tartózkodása idején figyelemmel kísérhesse az anya-gyermek kapcsolatát és minél több információt szerezhessen a gyermek nevelésével, gondozásával kapcsolatosan.

Szülők tájékoztatásának formái:

A családi bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, tapintatos, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az együttműködés kölcsönös, a gyermekről való gondoskodás közben a gondozónak figyelembe kell vennie az otthoni egyéni szokásokat.
A szülőkkel való együttműködés legalapvetőbb formája családi bölcsődénkben a napi beszélgetések, tájékoztatások.
A folyamatos tájékoztatás eszköze a rendszeres e-mail, illetve Messenger üzenet, mely tartalmazza a gyermekre vonatkozó aktuális és fontos információkat, a gyermek aktuális fejlettségi állapotát. A hirdetőtáblán az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról tájékoztatjuk a szülőket. A szülői értekezlet nálunk nem csoportos, hanem mindig csak egy adott gyermek szüleit fogadjuk, így biztosítva, hogy minden kisgyermek és család személyes figyelmet kaphasson.
Nyílt napokkal, szervezett programokkal, őszinte tájékoztatással, hiteles, személyes, etikai szempontból megfelelő, a szülők személyes jogait tiszteletben tartó beszélgetésekkel alakítjuk kapcsolatainkat.

CSALÁDI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI:

Valamennyi munkavállaló vagy más jogviszonyban a családi bölcsődében feladatot ellátó személy rendelkezik a reá vonatkozó előírásoknak megfelelő végzettséggel, nyilatkozatokkal, megfelelnek a jogszabályokban rögzített feltételeknek.

Személyes kompetenciáik az általános szakmai elvárásokon túl a kooperatív munkavégzés, a pontosság, precíz munkavégzés, megértő és elfogadó hozzáállás az ellátott gyermekekkel/szülőkkel/munkatársakkal szemben.

Mivel jelen esetben még nem ismert konkrét munkavállaló személyesen, ezért a lehetséges munkavállaló kvalitásait határozzuk meg a szakmai elvárások tükrében, mint ahogyan azt már több helyen az alapelvek fejezetben kifejtettük, illetve meghatározók a munkavállalókkal szemben az ágazati jogszabályok által támasztott igények.

Jogszabályi feltételek:

- nagykorú, cselekvőképes, büntetlen előéletű (érvényes erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkező)
- szakirányú végzettséggel rendelkező (15/1998. NM rendelet 2. mellékletében elfogadottak közül)
- nyilatkozatával igazolja, hogy vele szemben a Gyvt-ben leírt kizáró okok nem állnak fenn
- egészségügyi nyilatkozatot tesz

A családi bölcsőde fenntartója szolgáltatás nyújtó vagy kisgyermeknevelő munkakörben foglalkoztatja a szolgáltatás nyújtóját Munka Törvénykönyve szerinti munkaviszony keretében, teljes munkaidőben.

A családi bölcsőde – ha 5 férőhelyet meghaladja az engedélyezett férőhelyek száma – segítő alkalmazásáról gondoskodik.

Tehát mivel jelen esetben a családi bölcsőde 7 férőhellyel rendelkezik, ezért a fenntartó az írtak szerint szolgáltatás nyújtó személyt és segítő személyt biztosít. A segítő személyt a Fenntartó MT. szerinti munkaviszonyban, megbízási jogviszonyban foglalkoztatja, vagy szociális gondozói díjban részesíti.

A Fenntartó minden esetben – rá rótt kötelezettségénél fogva – gondoskodik a munkavállaló helyettesítéséről, ha az szabadsága, munkavégzésének akadályoztatása, betegsége okán nem tudja munkáját ellátni.

A helyettesítés oly módon történik, hogy a Fenntartó megállapodást köt jogszabályi feltételeknek megfelelő személlyel a helyettesítés vállalásáról és a megbízást elfogadó személy szociális gondozói díj ellenében ellátja a feladatot.

Miután a családi bölcsőde szinte egész évben nyitva tart és a dolgozók szabadságának is kiadásra kell kerülnie, ezért a szabadsággal érintett napokon helyettes alkalmazását eszközöljük oly módon, hogy egyszerre a szolgáltatás nyújtója és a segítője lehetőség szerint sosem legyen távol szabadság kivétele vagy más okból. A dolgozókat megillető fizetett szabadság kiadása és éves elosztása a Munka Törvénykönyve ide vonatkozó szabályainak betartásával történik. Ekként és ily módon a személyi állandóság részben teljesülni tud, a dolgozók szabadságának kiadása megoldott és a személyi feltételek folyamatos fennállása is biztosított.

Tekintettel arra a körülményre, hogy a családi bölcsőde nyitvatartási ideje előtt és után (előzetes igénybejelentéshez kötötten) időszakos gyermekfelügyelet biztosít, ezekre az időintervallumokra szolgáltatás nyújtása esetére a személyi feltételeket vagy túlóra keretében – ennek megfelelő juttatás ellenében – teljesíti a szolgáltatás nyújtója, vagy a kötelező alap személyi létszámon felül alkalmazott, megfelelő végzettséggel rendelkező alkalmazott teljesíteni.

Kvalitások:

A kívánt kvalitások jelentős részét az nevelési gondozási elvek fejezetben leírtuk, azokat itt nem ismételjük meg.

A munkahelyen dolgozók attitűdjére jellemző, hogy mindenki szükségesnek érzi a gondozási nevelési rendszer építését, szabadságát, illetve a saját koncepció kimunkálását. A nevelési rendszer kiépítésében döntő jelentőségű a kollégák érzelmi-értelmi ráhangolódása a feladatokra, a közös cél elérése érdekében.

Képzés, továbbképzés:

Rendelet írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés feltételeit. (15/1998. NM rendelet)
A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott terv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a dolgozók érdeklődési körének megfelelően.

Önképzés:

A munkájára igényes szakember a továbbképzéseken, való részvételen felül is rendszeresen képezi magát. Ehhez a családi bölcsőde biztosítja a szakmai folyóiratok, könyvek beszerzését, internet használatának lehetőségét, audiovizuális eszközöket.

Tárgyi feltételek:

Az ingatlanon külön felépítményben, épületben már működik egy családi bölcsőde. Közösen használt helyiségek nincsenek, a kertben is elkülönített hely van mindkét csoportnak.
A házas ingatlan zárt udvarból - amit játék és szabad levegőn tartózkodás céljából használunk - és családi ház felépítményből áll.
A házban rendelkezésre állnak a megfelelő nagyságú, összetételű és minőségben álló helyiségek a biztonságos és szabályos működés érdekében.
A családi bölcsődei ellátást nyújtó ingatlan hideg-meleg vízzel ellátott, fűthető, szellőztethető, természetes és mesterséges megvilágítású, balesetmentes, valamint megoldott a szennyvízelvezetés.
A természetes fény egész délelőtt bőségesen jut be a helyiségekbe. A szobai helyiség meleg padlóburkolattal rendelkezik. A bútorok kiválasztásánál előnyt élveznek a magas minőségben fából készített bútorok. A búrotok elhelyezése és rögzítése a balesetvédelmi szempontok figyelembevételével történik amellett, hogy a szakmai elvárások is érvényre kell, hogy jussanak. (könnyű megközelíthetőség, jól tisztíthatóság, fertőtleníthetőség, éles sarkok, élek lehetőleg ne legyenek a bútoron)
A gyerekek váltóruháját, cipőjét megfelelően, saját dobozukban helyezzük el. A berendezés igazodik a gyerekek életkorához, fejlettségéhez.

A gyerekek testméretüknek megfelelő asztalon, széken tevékenykedhetnek.
A bútorokat úgy helyezzük el, hogy biztonságosak, könnyen hozzáférhetők legyenek a gyerekek számára.
A konnektorokat vakdugóval látjuk el. Az elektromos berendezések közelébe nem engedjük a gyerekeket, biztosítjuk ezek megfelelő elhelyezését. A higiénés feltételek biztosítása érdekében fürdőszoba, WC, mosdó, pelenkázó áll rendelkezésre.
A gyerekek a saját törölközőjüket, fogmosó felszerelésüket használják.
Az étkezés során a gyerekek számára megfelelő étkészletet, poharat használunk.

A gyerekek tevékenységére szolgáló eszközöket, játékokat az életkornak megfelelő, elérhető magasságba helyezzük el. A bölcsődei játékeszközök mennyiségben, minőségben, anyagváltozatosságban korcsoportoknak és egyéni sajátosságoknak megfelelő lehetőséget biztosítanak, segítve a társas kapcsolatok alakulását, az empátia és tolerancia készségének kialakulását és az én tudat egészséges fejlődését. A készségfejlesztő, utánzó és szerepjátékok, babák, bábok, mesekönyvek, konstruáló és építőjátékok a nagymozgást fejlesztőjárművek, labdák, vizuális neveléshez szükséges játékok, finommotorikát fejlesztő eszközök fogják biztosítani a gyermekek zavartalan játéktevékenységét. A játékok könnyen tisztíthatók, a gyerekek épsége szempontjából veszélytelenek.

Az ingatlan saját, zárt udvarral rendelkezik. A tágas játszóudvar a levegőztetés színtere, ahol a különféle játékeszközök, csúszdák, homokozók, élményszerzésre és tapasztalatgyűjtésre adnak alkalmat a bölcsődés kisgyermekek számára.
Az udvaron ügyességet és mozgást fejlesztő játékok, nyári időszakban pancsolók, árnyékolók biztosítják a szabadtéri tevékenység lehetőségét.
A tárgyi hiányosságokat folyamatosan pótoljuk.
Az udvari játékok a gyerekek egészségére és épségére nem veszélyesek.
A kertben nem találhatók mérgező növények.
A játékkészletet folyamatosan bővítjük az igényeknek megfelelően.
A bábjátékhoz, dramatizáláshoz megfelelő eszközöket biztosítjuk.
Tisztító és fertőtlenítő szerek elzárt helyen kerülnek tárolásra.

AZ INTÉZMÉNYEN BELÜL ÉS MÁS INTÉZMÉNYEKKEL TÖRTÉNŐ EGYÜTTMŰKÖDÉS

A családi bölcsőde működése része a napközbeni ellátásnak. A családi bölcsőde kapcsolata jó az integrációban működő alapellátásokat végző intézményekkel. Fontos a jó kapcsolatkialakítás abból a szempontból, hogy az esetleges bölcsődébe, óvodába való elhelyezés zökkenőmentes legyen. Az együttműködést közös ünnepek, programok szervezésével valósítanánk meg. Ellátogathatunk közeli óvodába, pl. gyermeknapra stb.
A családi bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó szolgáltatás kötelességének és feladatának tekinti a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé való jelzést, így jó kapcsolattartás alakul ki az ott dolgozó szakemberekkel.

Kapcsolattartás gyermekorvossal, védőnővel:

A családi bölcsőde működése szempontjából fontos, hogy jó kapcsolatot alakítsunk ki a gyermekorvossal és védőnővel, akik időnkénti látogatásuk alkalmával meggyőződhetnek a gyermekek egészséges fejlődéséről.

Kapcsolattartás a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatal Népegészségügyi Osztályának munkatársával:

Igyekszünk folyamatos és jó kapcsolatot kialakítani, hiszen ő az az ember, aki bizonyos rendszerességgel ellenőrzi a családi bölcsődében folyó munka megfelelőségét, a dokumentáció helyességét, vagyis, hogy a működési engedélyben és a törvényben leírtaknak megfelelően történik-e a gyermekek ellátása. Ellenőrzi az élelmiszerek megfelelőségét, az étrendet, a dolgozók és gyermekek egészségügyi állapotát.

Kapcsolattartás a Pedagógiai Szakszolgálattal:

Nagyon jó kapcsolatot ápolunk a szakszolgálat vezetőjével és a korai fejlesztéseket végző gyógypedagógussal. Folyamatos szakmai konzultációk lehetőségéről biztosítottak bennünket.

Gyermekvédelmi program:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik.
A családi bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:
•gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása
•szociális feladatok feltételeinek biztosítása
•prevenciós megoldások és javaslatok kidolgozása
•egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben
•együttműködés a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal és szakemberekkel, jó szakmai kapcsolatot tart a védőnőkkel, nevelési tanácsadóval
•humánus segítő ajánlások kidolgozása
•veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer működtetése
•családlátogatás, a beszoktatás megszervezése
•a család élet, és szociális körülményeinek megismerése, felmérése, együttérző, gyorsan cselekvő, segítőkészség,
•harmonikus együttműködés a szülőkkel a gyermekek érdekében, segítőrendszerek felkínálása,
•jó házirend, amely magába foglalja a szülők jogait és kötelezettségeit, és a gyermek jogait
•a szülői érdekképviselet működtetése
•a veszélyezettséget előidéző okok feltárása jelzés a Gyermekjóléti Központ felé, dokumentálása,
•gyermek – szülő tisztelet tapintat
•családlátogatások, családokkal való együttműködés

•szülővel történő fokozatos beszoktatás
•házirend, szülői és gyermeki jogok ismertetése
•nyílt nap lehetősége, szülők látogatása
•szülői érdekképviselet működtetése
•tanácsadás a rászoruló szülők részére

AZ ELLÁTÁS, GONDOZÁS-NEVELÉS MEGVALÓSULÁSA:

A kisgyermek nevelésének legfontosabb területe a gondozás. Belsőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és a gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek a kezdetektől aktívan részt vehessen a gondozási helyzetekben, szabadon próbálkozhasson, érezve a gondozó figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást. A gondozási műveletek (öltözködés, pelenkacsere, WC használat, kézmosás, étkezés) alatt a gyermekek fizikális szükségleteit elégítjük ki elsősorban. Ezekben a helyzetekben a gyermeknek kellő időt és lehetőséget biztosítunk a próbálkozásra, támogató megerősítő magatartással, dicsérettel támogatjuk próbálkozásait, célunk, hogy a gyermek aktív közreműködője legyen a műveleteknek.

Játék:

Úgy gondoljuk, hogy az általunk gondozott gyerekek legfontosabb tevékenysége, a világ megismerése, mely a fejlődésük fontos tényezője. A játékuk nélkülözhetetlen elemeinek az önkéntességet és a spontaneitást tartjuk. Elsősorban a szabad játék feltételeinek (hely, idő, eszköz) biztosításával, nevelői magatartásunkkal támogatjuk az elmélyült, nyugodt, tartalmas játéktevékenységet, az alkotás örömének az átélését. Felajánlunk, felkínálunk lehetőségeket, melyet a kisgyermek saját kompetenciájában döntést hozva elfogad vagy elutasít. Ha a játék során kialakult konfliktushelyzet, csak a legszükségesebb esetben avatkozunk be. A személyiség csak társas közegben fejlődik, melynek elengedhetetlen feltétele a „játszótárs” személye.

Mozgás:

Az a célunk, hogy az általunk gondozott gyerekek szabad mozgástevékenységének biztosításával a természetes mozgáskedvüket és mozgásigényüket kielégítsük. Úgy tudjuk biztosítani az ehhez szükséges feltételeket, hogy a csoportszobákban - a lehetőségekhez képest - mozgásra inspiráló eszközöket helyezünk el. Változatos eszközökkel és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tesszük lehetővé, hogy a mindennapi mozgás örömet jelentsen a gyermekek számára. A nap nagy részében a kertben vagyunk, ezzel is segítve a gyermekek természetes mozgásfejlődését.

Vers, mese:

Tapasztalataink szerint, a vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére. A bölcsődénkben az irodalmi és a népi műveknek egyaránt helye van. Sokféle helyzetet teremtünk, melyhez tudjuk kapcsolni ezeket, illetve figyelembe vesszük a gyerekek pillanatnyi állapotát, igényeiket. Az irodalmi alkotások kiválasztásában fontos feladatnak tartjuk, hogy az anyagot az általunk gondozott gyermekek életkori sajátosságaihoz, nyelvi fejlettségéhez, érdeklődéséhez állítsuk össze. A napi tevékenység során többször is mondunk - a helyzethez illő- mondókát, rövid verset (pakoláshoz, öltözéshez, mosakodáshoz versikéket, étkezésekhez áldást stb).
A kisgyerekeknek nagyon fontos a testi kapcsolat, ezért sokat mondogatunk nekik rövid, ritmusos simogatókat, tapsoltatókat, lovagoltatókat. A mondókák a ritmusa, lüktetése, egyszerű szövege, megnyugtatóan hat a gyermekre, így sok esetben segítségül is hívjuk ezeket.
A verselés, mesélés, képeskönyv nézegetés mindennapi tevékenység nálunk, ezzel egy ölbéli, belsőséges helyzetet teremtünk, így a gyerekek számára érzelmi biztonságot nyújtunk.

Mondóka, ének, zene:

Az énekeket, mondókákat úgy választjuk ki, hogy az a gyerekek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, hangulati állapotához igazodjanak, keltsék fel az érdeklődésüket, formálják esztétikai ízlésüket, örömet okozzanak nekik, érzelmi biztonságban érezzék magukat. A dal, zene segít nekik és nekünk is kifejezni örömünket, bánatunkat. A zene, az ének segítségével színesebbé tesszük a családi bölcsődénkben eltöltött idejüket. Felkeltjük a zene iránti érdeklődésüket. A zenei anyagokat az életkoruknak megfelelően válogatjuk ki. A gyerekekkel létrejött személyes kapcsolatainkban, a közös játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek bennük, örömélményt, érzelmi biztonságot adnak. A zene belső lüktetésével, az ismétlődésekkel, a játékos mozdulatok által erősítjük meg a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Különböző hangszereket is használunk (dob, csörgő, xilofon), ezekkel szeretnénk érdekesebbé tenni a lüktetések, ritmusok világát.

NAPIREND MEGSZERVEZÉSE:

A gyermekek tájékozódásának alapja, hogy a vele kapcsolatos események a megszokott helyen, időben és sorrendben történjenek. Ez megkönnyíti a beilleszkedést és biztonságérzetet ad. A legfontosabb rendező elv programunkban az évszak. Ez adja a keretet a történések többségének, ennek ismeretében tervezzük a mindennapi életet, napi programokra lebontva.

Napirend:

8:00-8:30	Érkezés a bölcsődébe, átöltözés, kézmosás.
8:00-8:30	Folyamatos reggelizés (jó idő esetén a kertben)
8:30-9:30	Szabad játék (jó idő esetén a kertben)
9:30-10:00	Mosakodás, fürdőszoba-használat gondozási sorrendben.
10:00-10:15	Tízórai gyümölcs, innivalónak víz
10:15-11:00	Szabad játék (jó idő esetén a kertben)
11:00-11:30	Mosakodás, fürdőszoba-használat gondozási sorrendben. Terítés ebédhez
11:30-12:00	Ebéd
12:30-13:00	Hazamenetel (csak az időszakos gyermekfelügyeletet igénylők maradnak délutánra)
12:30-14:30	Mese, altatódal, csendes pihenő (ha az időjárás engedi, szabad levegőn)
14:30-15:00	Uzsonna, tisztálkodás
15:00-16:00	Szabad játék a csoportszobában, megfelelő időjárás esetén az udvaron

A napirendet rugalmasan kezeljük. A nyári időszakban az esetleges hőségriadók miatt felcserélhetjük a csoportszobai, illetve az udvari tevékenységek idejét. Ugyanebben az időszakban szintén előfordulhat, hogy szép idő esetén, a reggelit az udvaron fogyasztjuk el.

Ünnepeink:

Segítünk megteremteni hagyományőrző ünnepeink hangulatát, együtt készülődünk apró ajándékok, díszek készítésével, versekkel és dalokkal.

A kisgyerekeknek nagy szüksége van az ünnepek örömére. Fontos, hogy ezt ott élje át, ahol él.

Augusztusi ismerkedő: az első találkozás, szülők, nevelők, gyerekek megismerkedhetnek egymással kötetlen formában.

Mikulás: az első közös ünnep, ilyenkor a család együtt van a bölcsibe, együtt várjuk a Mikulás érkezését a szülőkkel, gyerekekkel.

Karácsony: ez az ünnep véleményünk szerint a családé, nálunk az ünnep hangulati előkészítése kap szerepet.

Farsang: egy kis jelmezes mulatság a gyerekekkel, játékkal, versekkel, dalokkal.

Húsvét: tojásfestés, locsolkodás.

Anyák napja: a gyermekek köszöntik anyukájukat, apró ajándékkal, verssel, dallal.

Apák napja: apának is jár a köszöntő és egy kis ajándék.

Születésnap: felköszöntjük az ünnepeltet.

A CSALÁDI BÖLCSŐDE NYITVATARTÁSA:

Munkanapokon 8:00-13:00 között vagyunk nyitva.

Pihenőnapokon és ünnepnapokon zárva vagyunk.

Nyári zárva tartást nem tervezünk.

SZEMÉLYISÉGI JOGOK VÉDELME:

Családi bölcsődénkben fontosnak tartjuk az ellátott gyermekek és szülők jogait.
Biztosítjuk a szülőknek, hogy tájékozódhassanak a családi bölcsődében folyó szakmai munkáról. Eleget teszünk a törvényi (1997. évi XXXI. tv 33. §) tájékoztatási kötelezettségeinknek. A gyermekjogi képviselő elérhetőségét a faliújságon közzé tesszük. Biztosítjuk az adatvédelmet, és alapértéknek tekintjük a gyermek jogainak biztosítását.
Az igénybe vevők érdekeinek védelmére a Gyvt.-ben meghatározottak szerint érdekvédelmi és érdekképviseleti fórumot hozunk létre, illetve az érdekérvényesítés lehetséges módjairól a faliújságon adunk tájékoztatást. (pl.: gyermekjogi képviselő neve, elérhetősége)

Az ellátást igénybe vevőknek joga van:

- A szolgáltatásokat teljeskörűen igénybe venni, egyéni bánásmódban részesülni.
- Joga van minden fontos kérdésekben a tájékoztatáshoz, adatai védelméhez, a nyilvántartásba, dokumentumokba való betekintéshez.

· A szülők és a gyermekek családi bölcsődében gyűjtött és tárolt adatai adatvédelmi szabályozás alatt állnak, velük kapcsolatban a családi bölcsőde titoktartási kötelezettséggel tartozik.
· A szolgáltatás vezetője köteles biztosítani, hogy az ellátott adataihoz, a vezetett nyilvántartásokhoz illetéktelen személy ne jusson hozzá.
· Az ellátást igénybe vevők, az ellátást nyújtó kötelezettségszegése és a szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos problémák esetén panasszal élhetnek, melyet a szolgáltatás vezetőjéhez lehet szóban vagy írásban benyújtani. Az írásban beadott panaszra, a fenntartó képviselője az eset kivizsgálása után, de 15 napon belül írásos választ ad.
· Gyermekjogi képviselő neve, elérhetőségének hozzáférhetőségéhez, tájékoztatáshoz a vele kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok:

Az ellátást nyújtóknak joga van:
· Az egészséges és biztonságos munkavégzéshez szükséges törvényi előírásoknak megfelelő munkafeltételekhez,
· Véleményük kinyilvánítására, munkájuk elismerésére,
· Megkapni a munkavégzéssel kapcsolatos megbecsülést,
· Emberi méltóságukat és személyiségi jogaik tiszteletben tartását,
· Segítséget kérni és kapni szakmai tudásuk gyarapításához.

Elvárás a családi bölcsődében dolgozók részére a felkészült és lelkiismeretes munkavégzés, a szülőkkel való jó kapcsolatra partneri együttműködésre törekvés, a gyermeki jogok érvényesülésének biztosítása, valamint a családi bölcsőde szakmai programjában és házirendjében megfogalmazott szakmai és adatvédelmi szabályok betartása.

A családi bölcsőde szolgáltatás jogi szabályozása

Házirend
Munka – és tűzvédelmi szabályzat
Munka - és védőruha szabályzat
Munkarend Szabályzat

Panaszjog gyakorlása

Fenntartó tájékoztatja a szolgáltatást igénybe vevő szülőjét / törvényes képviselőjét, hogy panaszjogát szükség esetén a következő módon gyakorolhatja:
- Első intézkedésként panaszával a szolgáltatás nyújtójához fordulhat szóban,

- Amennyiben az első intézkedés nem vezetett megnyugtató eredményre, úgy a problémával megkeresheti a Fenntartó képviselőjét. A panaszjog gyakorlásának lehetőségét az erre létrehozott panaszfüzetben gyakorolhatja a szülő. A Fenntartó képviselője átveszi az írásos panaszt vagy írásban rögzíti a szóbeli panaszt és 8 napon belül kivizsgálja az esetet. A vizsgálat eredményéről 15 napon belül írásban tájékoztatja a panaszos ügyfelet.

- Amennyiben a Fenntartónál tett panasztétel sem hozott megnyugtató eredményt, úgy a panaszos fordulhat a gyermekjogi képviselőhöz, akinek elérhetősége megtalálható a bölcsőde faliújságján/falán, illetve a Szolgáltatói Nyilvántartásba bejegyző hivatalhoz.

A családi bölcsőde szakmai munkájáról a fenntartótól lehet bővebb tájékoztatást kérni.

Jelen szakmai program 2019. szeptember 1-től hatályos.

A program évente a vonatkozó jogszabályok előírásai, illetve szolgáltatási működési változások esetén felülvizsgálandó.
A szakmai program melléklete a szülői megállapodás.
Az családi bölcsőde dolgozói a program mellékletét képező megismerő dokumentum aláírásával igazolják a szakmai program ismeretét.

A családi bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek:

1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

15/1998 (IV.30.) NM Rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

369/2013. (X.24.). Kormányrendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről

328/2011. (XII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról

489/2013. (XII.18). Korm. Rendelet az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok normatív állami támogatásáról

226/2006 (XI.20) Korm. Rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról.

Készítette:

Almádi Gabriella

…….....

A fenntartó képviseletében a szakmai programot ellenőrizte, jóváhagyta:

Almádi Gabriella

Budapest, 2022. január 15.

Melléklet:

- 1 db Megállapodás